

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/241/2020
Identifikačné číslo spisu: 5115205457
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Petříková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5115205457.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne M. G., bývajúcej v L., zastúpenej JUDr. Andreou Vladárovou, advokátkou, so sídlom v Žiline, Veľká okružná 17, proti žalovanému V. H., bývajúcemu v L., zastúpenému Mgr. Dr. Antonom Kušnírom, advokátom, so sídlom v Žiline, Jána Reka 13, o vydanie nehnuteľností, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 6C/106/2015, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 18. decembra 2018 sp. zn. 11Co/277/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 6. februára 2018 č. k. 6C/106/2015-225 zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala určenia, že je podielovou spoluvlastníčkou v podiele o veľkosti 1/2-ice nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území L., evidovaných v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom L., katastrálnym odborom, ako rodinný dom súp. č. 1514, stojaci na pozemku parc. KNC č. 5600/3, príslušenstva (vedľajšia stavba, plot, vonkajšie úpravy: prípojka vody, prípojka kanalizácie k žumpe, plotové vráta, plotové vrátka) a pozemky parc. KNC č. 5600/3 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 115 m², č. 5600/4 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 315 m² a č. 5600/5 - orná pôda o výmere 173 m². Žalovanému proti žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa požadovaného určenia domáhala titulom vrátenia daru podľa § 630 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa darca (žalobkyňa) môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že týmto hrubo porušuje dobré mravy. Dospel k záveru, že správanie sa žalovaného, tak ako bolo v jeho konkrétnych formách, nenaplnilo znaky správania hrubo porušujúceho dobré mravy. Pri formulovaní tohto záveru vychádzal z toho, že preukázané správanie sa žalovaného sa takmer výlučne dialo v objektoch jeho spoluvlastníctva, alebo prostredníctvom SMS správ súkromného charakteru, ktoré neboli adresované žalobkyni, ale výlučne len jej dcére M. H. (exmanželke žalovaného, ktorá je dcérou žalobkyne). V konaní tiež nevyšlo najavo, že by výlučne žalovaný bol tým deštruktívnym činiteľom v jeho manželských

vzťahoch s M. H., čo napokon nemožno vyvodit' ani z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 9P/21/2014-222 z 5. októbra 2015, ktorým bolo ich manželstvo rozvedené. Žalobkyňa ako dôvod na vrátenie daru neuviedla vo výzve na vrátenie daru z 30. januára 2015 to, že jej žalovaný neposkytuje pomoc, na čo sa zaviazal v zaopatrovacej doložke darovacej zmluvy (v starobe a chorobe ju doopatrovať), v samotnej žalobe už uviedla aj konanie žalovaného, ktoré má byť v rozpore s týmto jeho osobným záväzkom. V nadväznosti na uvedené súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobkyňa ani len skutkovo nevymedzila, v akom rozsahu by mala byť na pomoc žalovaného odkázaná a ani toto z ňou produkovaných dôkazov nevyplývalo. Konštatoval, že zo svedeckej výpovede M. H. na pojednávaní 4. apríla 2017 naopak vyplynulo, že žalobkyňa do odchodu žalovaného zo sporného domu v marci 2014 ani osobnú starostlivosť nepotrebovala. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že zo strany žalovaného tak nedošlo ku konaniu, ktoré by bolo v rozpore s jeho záväzkom poskytnúť v chorobe a starobe žalobkyni doopatrovanie (pomoc). Vychádzajúc z vyššie uvedeného, súd prvej inštancie v závere svojho rozhodnutia konštatoval, že vzhľadom k nenaplneniu hypotézy právnej normy obsiahnutej v ustanovení § 630 Občianskeho zákonníka nedošlo dorúčením (dovolaním sa práva) výzvy žalobkyne z 30. januára 2015 na vrátenie daru žalovanému 4. februára 2015 k obnoveniu vlastníckeho práva žalobkyne k predmetu sporu v žiadanom rozsahu, a preto žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietol.

2. Proti uvedenému rozhodnutiu súdu prvej inštancie podala žalovaná odvolanie. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudkom z 18. decembra 2018 sp. zn. 11Co/277/2018 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a rozhodol, že žalovaný má proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v danom prípade zo všetkých žalobkyňou produkovaných dôkazov ani podľa názoru odvolacieho súdu nevyplývalo, že by rozpad rodiny/nadviazanie mimomanželskej známosti a konflikty rodičov zapríčinil výlučne žalovaný správaním popísaným žalobkyňou. Uviedol, že tiež nebolo preukázané, že by žalovaný neposkytol žalobkyni potrebnú pomoc, na poskytnutie ktorej sa zaviazal v darovacej zmluve. Konštatoval správnosť súdu prvej inštancie pri posudzovaní toho, či žalobkyňou vymedzené konkrétne správanie obdarovaného možno považovať za hrubé porušenie dobrých mravov, vychádzal z toho, či práve správanie sa darcu nie je príčinou nevhodného správania sa obdarovaného voči nemu alebo členom jeho rodiny (tzv. princíp vzájomnosti). Uviedol, že v danom prípade bolo preukázané, že samotná žalobkyňa istým spôsobom (intenzitou) zasahovala do manželských vzťahov svojej dcéry a žalovaného, čo vyvolalo reakciu žalovaného. K odvolacím dôvodom žalobkyne o nesprávnom hodnotení dôkazov (najmä rozhodnutia ObÚ v L., odbor všeobecnej vnútornej správy sp. zn. 864/2013/Ku z 29. mája 2013, rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 9P/21/2014 z 5. októbra 2015, lekárskeho správ žalobkyne, správy z poradensko-psychologického procesu ÚPSVár Žilina z 10. novembra 2014, výpovede svedkyne S. H., svedka Z. Z.) odvolací súd uviedol, že v hodnotení dôkazov zo strany prvoinštančného súdu nezistil žiadny rozpor s princípmi formálnej logiky a so zákonnými procesnými pravidlami, a preto nepovažoval za potrebné ním prevedené dokazovanie opakovať, alebo doplniť. Odvolací súd nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť. Mal za to, že odvolateľka v odvolaní neuviedla žiadne relevantné skutočnosti, s ktorými by sa okresný súd nebol vysporiadal, a ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Žalobkyňa vo svojich odvolacích námietkach osobitne poukazovala tiež na skutočnosť, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil aj preto, lebo nepovažoval za hrubé porušenie dobrých mravov zo strany žalovaného aj to, že nadviazal počas trvania manželstva mimomanželskú známosť, ktorá skutočnosť už sama osebe znamená vyššie uvedené kvalifikované porušenie dobrých mravov. K predmetnému odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie sa s touto argumentáciou žalobkyne zaoberal v prvoinštančnom konaní a podal k nej aj náležité vysvetlenie. S touto argumentáciou sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil. Mal za to, že v preskúvanom prípade však o takúto situáciu nešlo (žalovaný sa zo sporného domu, vydania ktorého sa domáha žalobkyňa, odsťahoval a mimomanželský pomer udržiaval mimo bývalej spoločnej domácnosti s M. H.). Odvolací súd teda na rozdiel od odvolateľky z hľadiska právneho posúdenia danej veci považoval za skutkovo dôležité spôsob a okolnosti, za ktorých došlo k nadviazaniu a udržiavaniu mimomanželskej známosti a nie len to, že došlo k nadviazaniu mimomanželskej známosti, ktorá skutočnosť sama osebe podľa názoru odvolacieho súdu nepostačuje. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnila poukazom na § 421 ods. 1 CSP. Uviedla, že zistené skutkové

okolnosti, na základe ktorých bola vec posudzovaná po právnej stránke, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Dôvodila, že sa nestotožňuje so záverom súdov, že správanie sa žalovaného vo všetkých jeho preukázaných formách nenaplnilo znaky správania hrubo porušujúce dobre mravy. Namietla, že okolnosť rozpadu rodiny odvolací súd vyhodnotil s poukazom na princíp vzájomnosti, a to na ťarchu žalobkyne. Má za to, že odvolací súd zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery o správaní sa žalovaného hrubo poškodzujúce dobré mravy v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“). Má za to, že súd mal z hľadiska vyhodnotenia vzájomného správania sa žalobkyne a žalovaného túto právne významnú otázku zodpovedať, či mala žalobkyňa neprimerané správanie vo vzťahu k žalovanému. Nestotožnila sa s konštatáciou súdu, že v konaní nevyšlo najavo, že by výlučne žalovaný bol tým deštruktívnym činiteľom v jeho manželských vzťahoch. Záverom uviedla, že ňou argumentovaný výklad a aplikácia § 630 OZ je správna a zákonná v súlade s dobrými mravmi. Navrhla, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Rovnako navrhla odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

4. K dovolaniu sa vyjadril žalovaný. Uviedol, že z podaného dovolania nie je možné usúdiť, o aké dovolacie dôvody dovolateľka opiera dovolanie. Mal za to, že argumentácia dovolateľky sa koncentruje najmä na tvrdenia, že súdy nesprávne posúdili vec, avšak len preto, že sa nestotožnili s jej právnym názorom a závery dokazovania, čo podľa žalovaného nezakladá podľa § 423 CSP príпустnosť dovolania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP) a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady príпустnosti, pričom zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť, nakoľko nie je príпустné.

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie príпустné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7.1. V zmysle § 421 CSP je dovolanie príпустné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie príпустné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie príпустné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Každé podanie (vrátane dovolania) posudzuje aj dovolací súd podľa jeho obsahu (§ 124 CSP) a v súlade s článkom 11 ods. 1 až 3 CSP. Pri takomto posudzovaní dovolania je zrejماً námietka dovolateľky, v zmysle ktorej v dovolaní poukázala na § 421 ods. 1 CSP bez toho, aby konkrétne identifikovala, resp. vymedzila príпустnosť svojho dovolania konkrétnym ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/, písm. b/ alebo písm. c/ CSP. Dovolateľka sa v dovolaní nestotožnila so záverom súdov, že správanie sa žalovaného vo všetkých jeho preukázaných formách nenaplnilo znaky správania hrubo

porušujúce dobre mravy. Uviedla, že okolnosti rozpadu rodiny odvolací súd vyhodnotil s poukazom na princíp vzájomnosti, a to na ťarchu žalobkyne. Mala za to, že odvolací súd zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery o správaní sa žalovaného hrubo poškodzujúce dobré mravy v zmysle § 630 OZ s tým, že súd mal z hľadiska vyhodnotenia vzájomného správania sa žalobkyne a žalovaného túto právne významnú otázku zodpovedať, a to či mala žalobkyňa neprimerané správanie vo vzťahu k žalovanému. Nestotožnila sa s konštatáciou súdu, že v konaní nevyšlo najavo, že by výlučne žalovaný bol tým deštruktívnym činiteľom v jeho manželských vzťahoch s M. H.. Záverom uviedla, že ňou argumentovaný výklad a aplikácia § 630 OZ je správna a zákonná v súlade s dobrými mravmi. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolanie dovolateľky vykazuje znaky námietky, ktorá smeruje k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces vyplývajúci z § 420 písm. f/ CSP.

10. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľka namietala, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie dostatočne.

12. Z obsahu samotného dovolania ako celku smerujúceho k § 420 písm. f/ CSP vyplýva, že dovolateľka predovšetkým namieta nedostatky v procese hodnotenia dokazovania, kde má za to, že súdy nižšej inštancie na podklade nesprávne vyhodnotených dôkazov, dospeli k nesprávnemu právnemu záveru, týkajúceho sa a posúdenia naplnenia predpokladov pre vrátenie daru. K čomu odvolací súd uvádza, že v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu do 30. júna 2016 sa vyskytovali námietky dovolateľov týkajúce sa nedostatkov v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, prípadne nesprávnosti hodnotenia výsledkov dokazovania. Najvyšší súd vo vzťahu k takýmto námietkam dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nie je nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (porovnaj judikáty R 37/1993, R 42/1993, R 125/1999 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru odvolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

13. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd dovolanie dovolateľky vyplývajúce z § 420 písm. f/ CSP, podľa § 447 písm. c/ CSP ako neprípustné odmietol.

14. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd v zmysle § 451 ods. 3 veta druhá CSP neodôvodňuje. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.